

Tóth Sándor

ABAÚJSZÁNTÓ, GYŰR-VÁR

Mindig nehéz és izgalmas egy új, eddig ismeretlen vár felfedezéséről beszámolni. Írásom ezért csak a legszükségesebb tényekre és a jól látható monumentális objektum bemutatására szorítkozik.

A hatalmas földvárat a Gibárt - Abaújkér közötti országútról vettük észre Domszlai Ernő barátommal. Mindketten lelkes várkutatók lévén a helyszínre siettünk.

Az erődítés Abaújszántó és Abaújkér között, a műút és a vasúti pálya túloldalán a Gyűr-tető nevű helyen található. A hernádbüdi földváraktól mintegy 4 km távolságra keleti irányba. A több mint 100 ha területű hatalmas oppidum sáncai igen meredek, több helyen látványos lépcsőzetes kialakítással egyértelműen emberi munkára utalnak. Az északi oldalon hosszú egyenes szakasz után, nagyon látványos félköríves, majd ismét lineáris meredek oldalak váltakoznak. A több mint 1 km hosszan kígyózó erődítés nyugati oldalának végét, a mezőgazdasági művelés erősen lepusztította. A délnyugati háromszög alakú hatalmas szeglet már Abaújszántó területét is érinti. Ezen a részen egy

mély árok szeli ketté a dombvonulatot, ami jelentős védelmet biztosított a déli erődvonala számára. A dél, dél-keleti részt az intenzív szőlőművelés tönkretette, de a felső peremvonalak még itt is jól megfoghatók. Az északi és nyugati oldalon végig jól láthatók még a völgy aljában kígyózó védőárok-rendszer vonalai. Az árok szinte mérnöki pontossággal egyenlő távolságra követi az erődvonala görbületeit. A földvár legmagasabb tengerszint feletti magassága 172 m, de így is jelentősen kiemelkedik a környező dombok közül. Az északkeleti fal 170 m magas, rendkívül jól védhető pozíciójú, főleg ha hozzávesszük a mintegy 20 m távolságra tekergő árok védelmi erejét. A földvár tetején földművelés folyik, a peremeken és a centrum környékén igen sok cserépmaradványt figyeltünk meg. A cserepek vastag falú, nagyméretű, díszesen vonalkázott és bütykös késő bronzkori típusokra utalnak. Finoman iszapolt vaskori, kelta kerámia darabokat is megfigyeltünk. A nagyszámú temetkezési urna és háztartási cserepek finomsága komoly műveltségű és társadalmi rangú népcsoport létét bizonyítja a helyszínen.

A Hernád folyó határvonal volt a Bükk és a Gávai kulturális közösségek között. Ebben a biztos tudatban tehát bátran kijelenthető, hogy a Gyűr-tetői oppidum a Gávai kultúra egyik fontos védelmi központja lehetett ennek az egykori határvidéknek. Az oppidum előtt mintegy előre tolt bástyák állnak a Hernád partján a hernádbüdi földvárak. Az igen fejlett Gávai kultúra értékes kerámia ipara azonosságot mutat a Gyűr-tető földvárának cserép maradványaival.

A Gyűr-tető nevének fogalma nyelvészetileg Győr nevet is takarhat, hisz öregjeink még a mai napig is sok helyen így ejtik ki a Győr nevű helyiségeink nevét. Borsod megyében, mint tudjuk Diósgyőr, Kisgyőr szintén egykori erődítményeiről lett elnevezve.

Sajnos 2005 évi látogatásunkkor döbbenet

vettük észre, hogy a rendkívül szép és régészeti szempontból feltétlenül védelemre szoruló völgyben szeméttelép kialakítása miatt több helyen földgyaluk és maroklók sebeztek a tájat. Szerencsére a környékbeliek tiltakozása miatt e munkálatok leálltak, de azért figyelmeztetni kéne az illetékes hivatalokat, hogy ez a vidék ennél többre hivatott.

SOMOGYORSZÁG ALAPÍTVÁNY BAJBAN VAN!

Stamler Imre levele Dr. Sólyom László Köztársasági Elnökhöz

Dr. Sólyom László
Köztársasági Elnök Úrnak
Budapest

Tárgy: Millecentenáriumi Honfoglalási Emlékhely elismertetése és védelme

Tisztelt Elnök Úr!

Sokak megbízásából bizalommal kérem szíves segítségét egy felbecsülhetetlenül fontos nemzeti ügyben. Talán az Ön segítségével el lehet érni, hogy az 1995-96-ban nemzeti összefogással létesített fajszi történelmi emlékhely és őskohászati múzeum törvényesen és hivatalosan is nemzeti emlékhely legyen az alapítás 10. évfordulójától.

1.) Kérésem hitelesítésére három kiadványunkat mellékelem.

Az 1-es számú kiadványunkban dokumentumokat közlünk kutatásomról és közös munkánkról, alkotásunkról. Sok ezer ember munkája kellett ahhoz, hogy a jurta formájú épület és kiegészítő létesítményei, emlékművei elkészüljenek. Történészek, régészek, kohászok, építészek, művészek, különböző foglalkozású tudósok, sok egyszerű ember adta a szívét, munkaerejét, becsületét és tehetségét alkotásunkba azért, hogy méltó módon, világszínvonalon épüljön fel **Európa első őskohászati**

múzeuma a fejedelmi vasüzem eredeti helyén. Ez egyben a magyarság **egyetlen millecentenáriumi honfoglalási emlékhelye is!**

Az alkotást 1997-ben Szász Zoltán a MTA Történettudományi Intézetének igazgatója Glatz Ferenc elnök nevében így méltatta:

„Megilletődve állok itt a somogyi erdők békéjében a magyar ipar, a magyar hadipar több ezer esztendő fellegvárában... Egy nagy ipari központot, a modernkori Diósgyőrhöz hasonlítható vaskohászati centrumot veszünk ismét fokozatosan birtokunkba, valamit, ami elfelejtődött és ami ezzel a felejtéssel elveszett, de ami elhivatott és kitartó barátaink munkája nyomán ismét a nemzeté, ismét a miénk lett.

Mit jelent a tudomány számára ez a hely? Mindenekelőtt az ismeretek tárházát. Több mint régészeti lelőhely, mint díszes fejedelmi lelet! Európában talán egyedülálló kohótelep ami előttünk feltárul és ami ezután feltűnhet. A modernkor embere érzi, hogy ezek a személyméretű kohók nemzedékek kemény munkájával fenntartott, működtetett **üzem** egyben üzenet is a mának. **A tudomány számára olyan ez, mintha egy több ezer éves vaskos könyv került volna elő**, mely újra fellapozva az Árpád-kor komplex megismerését szolgálná...

Ez a telep bizonyítja, hogy már a honfoglaláskor is sokkal jobban össze volt nőve országunk az akkori modern Európával....

De van a tudomány számára e felfedezésnek más tanulsága is. Az amit Glatz Ferenc MTA elnöke írt a *Históriában* Somogyfajsz bemutatása kapcsán: a szaktudomány szűk szférájában, helytörténeszeknek és a tudomány külső köreinek összetartozása. Helyi kezdeményezés nélkül sose lett volna feltárás, s DUNAFERR nélkül és kohászok nélkül múzeum és emlékhely. Ez figyelmeztet, hogy a túlszakosodás világában is mennyire kell keresnünk egymás kezét.” / Első konferencia 25-27. o. /

Hiába volt ez a példás akadémiai elismerés is, Magyarország születésének legfontosabb tárgyi tanújára és alkotásunkra a magyar állam legfontosabb közjogi méltóságai közül senki nem volt eddig kíváncsi, de nem voltak itt akadémiánk elnökei, kulturális életünk legfontosabb vezetői sem, pedig hívtuk őket, szívesen megkondítottuk volna a diósgyőri vasasok által készített acél lélekharangot a keresztény kultúra emlékművén. A harang azokért szól, akik nekünk hazát teremtettek és akik ezért az országért áldozatokat hoztak, éltek és haltak...

Vajon melyik demokratikus országban alázhatták volna meg az állami politikai és tudományos vezetők ilyen mértékben az alkotókat?

Kinek a szégyene ez? Miért történt így?... Később leírom!

2.) Ötödik konferenciánk kiadványában alapítványunk elnöke ismertette eredményeinket és képekkel mutattuk be azokat a személyeket, akik megtisztelték alkotásunkat jelenlétükkel... Én a jövőről írtam, azt bizonyítottam, hogy miért kell európai értéknek bemutatni az Európai Vaskultúra Útján a fejedelmi vasüzemeket és telepeket, lényegében ugyanúgy, ahogy ezt a norvégok tették a viking hajókkal és egyéb régészeti leletekkel...

Bár 1998/99-ben a magyar régészeti tudomány céhszemléletű erői tudományos háborút indítottak ellenünk azért, hogy megállítsanak bennünket és szakmailag, erkölcsileg megsemmisítsenek minket, mi mégis bízunk a jövőben, mert az ország legnagyobb, világszínvonalon termelő vállalata a DUNAFERR 2001-ben is kinyilvánította további támogatási szándékát. Ezt közölte a konferencián Tóth László vezérigazgató. ... /25./

Aztán minden megváltozott. A kormányzat leváltotta a DUNAFERR vezérkarát, aztán eladták külföldi tulajdonosoknak úgy a vállalatot, hogy

nem kértek biztosítékokat a magyar kohászok és bányászok legősibb felszentelt emlékhelyének és múzeumának az eltartására, méltó működtetésére. Nyugdíjazták az alapítvány elnökét és dunaiújvárosi társát. Helyettük nem jelöltek senkit az alapítvány gazdasági, pénzügyi vezetésére. Ezzel alkotásunk, kutatási programunk végveszélybe került. Az állam nem akar gondoskodni rólunk, a megyének, a helyi önkormányzatnak nincs pénze, ereje a működés finanszírozására....

Ebből a csapdából önerőből kikeveredni nem tudunk.

A legfőbb állami és kulturális vezetők érdektelensége elriasztja tőlünk a civil támogatókat, a vállalatokat!

Mi sohasem a kormányzat és az Akadémia nélkül akartuk alkotásunkat világhírűvé tenni, hanem teljes nemzeti összefogással! Ez az egyetlen járható út.

3.) 2004-ben írt tanulmányomban részletebben szólok vereségünk okairól. A XX. században a magyarság vezetői rosszul mérték fel a hatalmi erőviszonyokat és ezért utat tévesztettünk. Nem mentegetem a „jobboldali” fasiszta elkötelezettségű vezetés vétségeit, de a „baloldali” kommunista diktatúra rémségeit sem, egyetérték a szembenézéssel, az áldozatoknak és a hősöknek állított múzeumok és emlékművek létesítésével, de **jövőnk** évezredes valós **értékeinkre kell alapozni.**

Ellenfeleink, ellenségeink ettől az évezredes pozitív múlttól akarnak megfosztani bennünket, amikor azt követelik, hogy ismerjük el őseink bűnösségét a honfoglalás és államszervezés történetében.

A történelmi Magyarország szétdarabolása ugyanis legfőképpen azoknak a nacionalista nemzetállamoknak volt köszönhető akik szerint a barbár, nomád finn-ugor nyelvű magyarok éretlenek voltak arra, hogy önállóan államot szervezzenek, minden magasabb kultúrát az itt talált népektől vették át...

4.) Az ősi történelmi értékeinket tagadó céhszemléletű **magyar történelmi és régészeti akadémiai dogma a proletárdiktatúra győzelmével mindenben meg akart felelni ellenségeink követelményeinek.** Ezt a feladatot először Molnár Erik akadémikus végezte el 1945 után mégpedig a marxista-leninista államelmélet alapján, ezt utódai, legjobb tanítványai csak finomították, de

lényegén nem változtattak. Ezt tanultuk mindmáig az iskolákban. Ezt ismerik és fogadják el állami és tudományos vezetőink is, mint tudományos igazságot. Eszerint a barbár, nomád, termelő foglalkozásra alkalmatlan finn-ugor nyelvű magyarok a besenyők és bolgárok elől menekültek el először Etelközbe, majd a Kárpát-medencébe. Innét indították azokat a céltalan rabló, kalandozó hadjáratokat, amikkel pusztították, veszélyeztették a művelt keresztény népek feudális fejlődését és kultúráját. Ezzel veszélybe sodorták saját népük jövőjét, mert várható volt, hogy Európa nyugati és keleti fele összefog a barbár magyarok elpusztítására, lényegében az avarokhoz hasonló módon... Szerencsére ezt a veszélyt felismerte Géza fejedelem és Szent István király és a behívott idegen lovagok és szerzetesek segítségével, forradalmi harcban jó útra, új társadalmi rendre kényszerítették a barbár magyarságot, a lázadó törzsfőnököket és nemzetségfőket pedig elpusztították, vagyonukat elvették. A végkövetkeztetést idézem:

„Ezért Géza fejedelem és Szent István király a magyar történet első nagy forradalmárai, akik pedig intézkedéseikkel szembeszegültek, azok ellenforradalmárok, akik a történelem szekerét visszafelé akarták fordítani.”

Vagyis a X. század végén ugyanolyan forradalmat vezetett Géza és Szent István, mint a XX. században Rákosi Mátyás és Kádár János.

Tehát a **dogma a proletárdiktatúra legitímálása** volt és az ma is.

Ezt kellett szolgálnia minden magyar történésznek, régésznek, ha állami intézetben, intézményben akart dolgozni. Sokan erre nem voltak hajlandóak, ezért emigráltak. /Padányi Viktor, Vajay Szabolcs, Götz László, Badiny Jós Ferenc stb.../ Mások kiegyeztek a hatalommal és megkísérelték a dogmát felfeszíteni, de a legtöbben behódoltak és védték a dogmát az „ellenforradalmárokkal”, a dilettánsokkal, az amatőrökkel, kontárokkal szemben...

5.) A céhszemléletű akadémiai dogmát a 70-es évekig én is tudományos igazságnak tartottam és elfogadtam, tanítottam iskolámban. Akkor változott meg a felfogásom, amikor helytörténeti kutatással vizsgálni kezdtem a hajdani Somogyország hatalmi központja környékén a X. században adott vezéri személynevek mellékét. **Jutas, Tarhos, Fajsz, Bogát, Lél, Bulcsu, Sur,**

Tar- Zerind, Koppány nevek megtalálhatók a X. századi írott forrásokban részben a magyar krónikában is. Ők voltak a korabeli Európa legjelentősebb hadvezérei és államférfiai, akiket a császárok, a pápák ajándékokkal, kitüntetésekkel próbáltak lekenyerezni és persze adókkal is. Rangjukat általában rexnek, duxnak írták... Vagyis uralkodók voltak! Ezért keresni kezdtem hatalmuk bizonyítékait a szántóföldeken. 1986-ban Bogát rex helyneve közelében véletlenül, isteni akaratra 5 hektárnyi területen rátaláltam az ősi kohászati telep bizonyítékaira...

Amikor ezt jeleztem a megyei múzeum és az Akadémia illetékeseinek, akkor mindegyikük elutasította a régészeti lelőhely vizsgálatát, ellenőrzését, mert „dilettánsnak, amatőrnek, kontárnak” tartottak és „optikai csalódással” vádoltak.

Ezért **rákényszerültem** a terepbejáró kutatás elvégzésére és a bizonyítási régészeti munkára azoknak a régészeknek a segítségével, akiket meg tudtam legalább részben győzni.

6.) Az első tudományos bizonyítások:

1988-ban a sajtó segítségével sikerült rávennem Költő László régészt, hogy fogadja el, hitelesítse a helyszíneken régészeti feltevéseimet. Április 15-19-én civil támogatással, Költő László régész szakmai irányításával feltártuk az első kohászati telep egyik műhelyét 18 négyzetméternyi területen. Ott, ahol a helyet megjelöltem. Ekkor 21 kohót igazoltunk sűrű sorban egymás mellett. **Ilyen intenzíven működtetett műhelyt sehol előttem nem tártott fel senki...**

Ezt észlelve a **25** általam felkutatott **lelőhelyből kiválasztottam azt a kettőt**, ahol ép kohós műhelyeket, **több üzemes telepeket** valószínűsítettem. Ezért hívtam április 26-án Fajszra és Bűre Költő László és Gömöri János régészeket.

Bár kételkedtek szavaim igazában, de mégis rá tudtam venni őket ellenőrzésemre.

Ekkor fogadtam meg, ha ép kohós műhelyeket, üzemeiket tárunk fel, akkor ezeket bemutatatom a világnak olyan módon, ahogy a norvégok tették viking őseink hajóival. Így mi is megváltoztathatjuk Európa hamis értékítéletét a honfoglaló magyarok hatalmáról és kultúrájáról...

Somogyfajszon 1988-ban megtörtént a szondázó ásatás, de Bűn nem. Mivel a kutatási árkokban a 17 kohó közt négy majdnem teljesen ép volt, ezért az őskohászati múzeumban történő be-

mutatás érdekében két tanulmányt írtam, melyeket Gömöri János, László Gyula és Fodor István régészek a legnagyobb egyetértéssel lektoráltak.

Könyveimet hiába küldtem el Kosáry Domokos MTA elnöknek, nevében Bökönyi Sándor akadémikus azt válaszolta, hogy „Kontárokkal” nem állnak szóba és támogatásra ne is számítsak....

Nyolc év múlva gondolataim mégis testet öltöttek Somogyfajszon.

Ezért 1996 nyarán felkerestek bennünket az első magyar vaskohászati kutatók, hogy bizonyítékainkat ellenőrizzék. Aztán Hegyi Klára és Szász Zoltán is meglátogatta alkotásunkat. Tájékoztatójukra 1997 áprilisában **Glatz Ferenc** MTA elnök úgy értékelte munkánkat, mint frontáttörést a céhszemléletű akadémiai kutatás frontján. **„Ha a tudomány nem tud megszabadulni céhes korlátaitól, akkor maga is a céhek sorsára jut-hat.”** / História, 1997. 2. sz./

7.) A következő évben május 5-9-én alapítványi ásatással igazolni tudtam a bűi fejedelmi vasüzem első műhelyének 4 ép kohóját...

Ezért négy község önkormányzatának és a megyei vezetés segítségével kormányzati támogatást kértem a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától. Támogatást kaptunk a teljes feltárássra, míg az építkezésre 220 millió Ft összeget ígértek.

A pályázatunk mégis elbukott, mert hiába került elő a föld alól a négy műhelyes 41 kohós fejedelmi vasüzem 15 ép és 26 bontott kohóval, két kenyérsütő kemencével és a magyar írásbeliség első bizonyítékával, a céhszemléletű régészek nem javasolták az üzem bemutatását. Mindenáron megbuktatásunkra, szakmai és erkölcsi megbuktatásunkra törekedtek.

A történetet megyei múzeumunk igazgatójának felkérésére Hatalom és vas címmel megírtam az ünnepi évkönyvünkbe.

Az általam leírtakat és a régészek állításait senki nem ellenőrizte, nem cáfolta, de nem is erősítette meg hivatalosan. Pedig az akadémiától és a kormányzattól **2001-ben hivatalos ellenőrzést, vizsgálatot kértem.** Hasztalan.

8.) Glatz Ferenc 2001. végén távozott az Akadémia éléről. Ő kétségtelenül megértette szakemberként felfedezésem és kutatásunk, alkotásunk jelentőségét, ennek bizonyítékait adta többször is.

2002-ben ismételtén felkerestek bennünket az Európai Vaskultúra Útja szervezői, hogy a bűi fejedelmi vasüzem is mutassuk be a világnak, mert ezt rendkívül fontos európai értéknek tartják, ezért **EU támogatást adatnának**, ha a kormányzat adja az önrészt és az Akadémia a szakmai javaslatot. Ezért támogatást kértem a kulturális minisztériumtól ügyünk rendezéséhez és az Akadémia új elnökétől és a MTA Régészeti Intézet igazgatójától. Görgey Gábor miniszter nem ért rá válaszolni, Medgyessy Péter miniszterelnök sem... Az Akadémia vezetőivel viszont négy-négy levelet váltottunk. /2003-2004-ben./

Mindkét vezető elismerte kutatásom és alkotásunk fontosságát, érdemeinket!

Ennek ellenére nem nézték meg bizonyítékainkat, nem ígértek segítséget s megtagadtak velünk minden érdemi együttműködést, mivel kontároknak tartanak bennünket. Íme Elnök Úr indoka:

„Nem kell Önnek meggyőznie a honfoglaló magyarok kulturális fokáról a magyar történe-szeket, régészeket a MTA illetékeseit, mert azt mindegyikük jól tudja, ennek feltárásán, nemzetközi elismertetésén munkálkodik. Éppen ezért nem ismerek céhes szemléletű állami kutatókat.”

A mindentudást, a tökéletességet, a „mundér becsületét” Elnök Úr a Régészeti Intézet tudományos programjának ismertetésével akarta igazolni. Csakhogy ezek közt hiába kerestem a honfoglaló magyarok hatalmának és az ősi vaskohászat témájának megnevezését!... Hiányzik.

Ezért az egész helyzet abszurd...

Amikor újabb dokumentumokat küldtem, akkor Elnök úr változtatott ugyan hangnemén, megértőbbé, együtt-érzővé vált, de segítséget később sem ígért. Negyedik levelében közölte, ha újabb érdemi változást érünk el, akkor értesítsük.

Az elnöki vélemény egyezik Bálint Csanád akadémikus álláspontjával. A különbség az, hogy a régész-igazgató konkrétan megindokolta, hogy azért nem áll velünk szóba, azért nem támogatja kutatási és egyéb tudományos munkánkat, terveinket, mert az akadémiai céhtörvény ezt tiltja, mivel mi nem vagyunk régészek. **E törvény szerint történész, kohász nem végezhet terepbe-járó kutatást, ásatást, bemutatást, mert ezt csak azok tehetik, akik erre nem csupán diplomát kap-**

tak, hanem külön engedélyeket is. Ezért az a tudományos háború amit a régészek folytattak ellenünk az törvényes és jogos és ezen nem változtat az eredményünk sem!... **Régészeti felfedezés ezért csak régészt illet meg,** kontárokak nem.

Az érvelés hamis. A régészet ugyanis a történettudomány egyik segédága, melyben nem csupán a tárgyakat kell vizsgálni és elemezni, hanem mindazt a mondanivalót is, amit ezek az emberek-ről vallanak.

Ezért demokratikus, normálisan működő országokban gyakran történészek kezdeményeznek és szerveznek és vezetnek régészeti kutatásokat. Természetesen ősi vaskohászati kutatásban a kohász szakemberek hitelesebben adnak a technikai, technológiai dolgokról szakvéleményt, mint a régészek. Nem minden régész jó történész és jó kohász!... Sajnos ez bizonyosodott be a bűi 4 műhelyes fejedelmi vasüzem feltárásakor.

Míg Bálint Csanád igazgató 1996 óta minden **meghívásunkat, minden együttműködési ajánlatunkat visszautasította,** 1999 nyarán maga hívta meg **Budapestre** a minket kontársággal, tolvajlással vádoló régészeket. Ráadásul előadásra, tájékoztatásra. Nélkülünk és ellenünk. **Itt úgy mutatták be a fejedelmi hagyatékot, mint egy akadémiai szervezésű nemzeti kutatás eredményét, amihez nekünk, a civil erőknél, alapítványunknak és nekem nincs közünk.**

Ez hazugságuk lényege.

Kirekesztésünk ellen a helyszínen Fodor István régész szakvéleményében tiltakozott a tanácskozáson. Hivatkozott arra, hogy 1988. XII. 19-én előtte jelenttem be akadémiai szervezésű konferencián a fejedelmi kohászati telepek, közte a bűi lelőhely felfedezését. Hivatkozott fajszi alkotásunkra, kutatási programunkra is. Hiába... (PAB és Pécs)

Ezzel Bálint Csanád ellenfeleinket és ellenségeinket legitimálta.

Álláspontján 2004-ben sem változtatott. Sőt, azt állította, hogy én támadom az Akadémiát, a régészeket, a barátaimat „merő megszokásból, mint Rejtő Jenő Török szultánja.”

Ez abszurd álláspont.

9.) Őszinte öröömre szolgált, hogy 2005 tavaszán **Dávid Ibolya** az Országgyűlés alelnöke levélben érdeklődött fajszi ügyünk iránt. Tájékoztattam őt, „Államfériként” tájékoztatta Bozóki András minisztert, Suchman Tamás államtitkárt

és Kolber István turisztikai minisztert, hogy a fajszi honfoglalási emlékhelyet és őskohászati múzeumot értékének megfelelően támogassák és hivatalosan, törvényesen ismertessék el nemzeti emlékhelynek.

A három politikus válaszát elküldte címemre.

Egyedül **Suchman Tamás államtitkár** járt a DUNAFERR-nél ügyünkben.

Ennek eredményeként két hónapi késéssel az emlékhely és múzeum üzemel, **de jövője kilátástalan még, mert sem a vállalat, sem a kormányzat mai vezetői nem tették meg a szükséges intézkedéseket.**

Nem az a baj, hogy nem akarják, hanem az, hogy nem tudják, hogy mit kellene tenniük!... Suchman Tamás és **Kolber István** 1996-ban elévülhetetlen érdemeket szerzett az emlékhely és múzeum építésében, az ünnepek, konferenciák indításakor. Horn Gyula miniszterelnökként az utolsó héten visszamondta ünnepi avatási beszédét, ezt nevében Suchman Tamás mondta el, Kolber István még 1997-ben azt mondta I. konferenciánk megnyitásakor, hogy Somogyfajszot régészeti értékeink alapján olyan rangra kell emelni, mint ahol Pusztaszer van!...

Most azt írta Dávid Ibolyának, hogy jogászaik szerint nemzeti emlékhely csak ott lehet, ahova történelmi személyeket temettek el. Valóban?

Pusztaszeren nem temettek sem királyokat, sem más történelmi személyeket, de ahol első uralkodóink sírjai találhatóak, sajnos ott sincs olyan nemzeti emlékhely, amilyennek lennie kellene! /Székesfehérvár, Somogyvár, Tihany, Szekszárd, Pécs, Nagyvárad.../

Bozóki András miniszter minden felelősséget áthárít ránk. Szerinte a minisztériuma tökéletesen tette a dolgát, elismerték alkotásunkat, szakembereik többször jártak a helyszínen és segítettek, engem az Akadémia dísztermében kitüntettek az idén, ha pedig a múltban pályáztunk volna, anyagi segítséget is kaphattunk volna... Mi az igaz?

1999-ben pályáztunk, de a második és harmadik ásatásra nem mi kaptuk a támogatást az alapítvány számlájára, hanem a megyei múzeum és a bodrogi önkormányzat. Az új őskohászati múzeumra Hámory József minisztertől ígéretet kaptunk 220 millió Ft összegben, de ezt végül Kaposvárnak adták „Szita Károly polgármester érdekérvényesítő ereje” hatására a szentjakabi nemzet-

ségi monostor restaurálására és egy szabadtéri színpad létesítésére...

Hiába kértem eddig nem kapott semmiféle elismerést, kitüntetést sem a DUNAFERR, sem az alapítványa, sem az elnöke, kuratóriumának tagjai!...

Én kaptam csupán kitüntetést, egy emlékérmét, amiért a saját költségemre felutazhattam Budapestre. Megköszöntem.

10.) Hátrányos helyzetű megyénkben, önkormányzatainknál nincsenek olyan erős civil erők, amelyek ebből a helyzetből ki tudnának segíteni bennünket. **Az országos hatású erős vállalatok támogatására csak akkor számíthatunk, ha meg tudjuk szüntetni azokat a botránnyokat, amikről írtam**, ha a vállalatok látják, hogy ez irányú támogató munkájukat nem csupán az egyszerű emberek ismerik el, hanem az Akadémia, a kormányzat, politikusaink is.

11.) Elnézését kérem, hogy mondanivalómat,

kérésemet ilyen hosszsan tudtam kifejtetni, megmagyarázni.

Én is úgy gondolom, ahogy Ön, hogy a nacionalista és internacionalista túlzások helyett a hazafiságnak kell áthatnia életünket.

Gondolataim hatására ezért áll és működik még Európa első őskohászati múzeuma és a magyarság egyetlen millecentenáriumi honfoglalási emlékhelye. Meddig? Ez most a magyar állam vezetőitől függ már!

Azt reméljük, hogy a magyar állam legfőbb közjogi méltóságaként elősegíti, hogy alkotásunk hivatalosan is védelmet kap és igazi nemzeti emlékhellyé válik.

Figyelmét, segítségét előre köszönöm!

Stamler Imre

Somogyjád, 2005, augusztus 15.

KISKUNDOROZSMAI JERNEY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉVKÖNYVE 2000-2005.

A tudós, Ázsia-kutató 1800. május 12-én született Kiskundorozsmán jó módú nemesi család harmadik, egyetlen fiú gyermekeként. Édesapja 15 éven át a község főbírája volt.

Elemi iskoláit és a középiskola első, ún, latin osztályát Dorozsmán végezte, majd Szegeden a piaristáknál folytatta tanulmányait.

A kiváló előmenetelű fiút apja 1815-ben a pesti egyetemre íratta bölcsészeti tanulmányok végzésére. Ekkortájt bontakozott ki benne a magyarság őseinek keleti emlékei iránti érdeklődés.

A bölcsészeti tanfolyamot elvégezve 1818/19 -ben

Pozsonyban a jogakadémián tanult, majd Heves megyében volt joggyakornok.

1820-ban lett táblai hites jegyző, rá egy évre ügyvédi oklevelet kapott. Miután sikertelenül pályázott a jászkun kerületi tiszteletbeli alügyészségért, idejét történelmi tanulmányainak és kutatásainak elmélyítésére fordította. Bécsbe ment, s ott az egyetemen régészetet, keleti irodalmat és nyelvtudományt tanult, olvasott, búvárkodott.

1824-ben a Tudományos Gyűjtemény című folyóiratban pályázati hirdetés jelent meg olyan értekezésre, mely választ ad a kérdésre: „*Egy volt-e a régi kun nemzet nyelve a magyar nemzet nyelvével?*” Jerney alapos kutatásokat végzett, s művét 1825-ben a magyar szaktudósok bírálata alapján pályadíjnyertesnek nyilvánították. Sajnos e műve elveszett, s nem is jelent meg, csak a rövid tartal-